

Uvodnik / Editorial

Spoštovani bralci revije LeXonomica!

Pisanje uvodnika revije LeXonomica je čast in hkrati naloga, pri kateri se želim posvetiti vprašanju, kakšen pomen naj ima takšna revija v slovenskem in mednarodnem prostoru in kaj lahko bralec od nje pričakuje. Ekonomska analiza prava je panoga, ki ji je nujno treba dati vlogo in pozornost, ki ji gre že zgolj zaradi dejstva, da pravo ni samemu sebi namen ter da je potrebno na oblikovanje pravnih pravil in na njihovo vsebino ter posledice, ki jih povzročajo, gledati iz različnih zornih kotov. Eden takšnih zornih kotov je ekonomska analiza pravil, ki posegajo v razmerja med ljudmi do stvari, v tržno igro, v mednarodne odnose, v vlogo posameznika v družbi itd. Ekonomska analiza prava se je sprva oblikovala na področju pravil, ki posegajo na trg, torej predvsem na področju konkurenčnega prava, z leti razvoja pa je prerasla v panogo, ki posega na vsa področja prava in ki ne more ostati tuja nobenemu kreativnemu pravniku, ki poskuša kritično oceniti, ovrednotiti, analizirati, razlagati in uporabiti pravno normo. Še bolj je ekonomska analiza prava potrebna v tistih primerih, ko pravila šele nastajajo in je potrebno *ex ante* predvideti njihove posledice in razsežnosti. Sam ekonomsko analizo prava dojemam predvsem kot tehtanje različnih interesov, ki jih mora oblikovano pravilo vzeti v poštev, pri čemer se to tehtanje odraža v ekonomski sferi. Tipičen primer uporabe ekonomske analize prava je pri pravilu o omejeni odgovornosti letalskih prevoznikov. Če bi bila odgovornost letalskih prevoznikov neomejena, bi njihovo tveganje bilo tako veliko, da bi bile cene letalskih vozovnic zagotovo znatno višje od teh, ki smo jih vajeni. Z drugimi besedami to pomeni, da bi se verjetno le malokdo odločal za potovanje z letali, kar bi pripeljalo do tega, da bi se ta panoga le stežka razvijala. Podobno bi lahko ugotovili tudi za omejeno odgovornost upravljavca jedrskega objekta. Tudi tam je odgovornost omejena, saj bi ureditev tega vprašanja na temelju polne odgovornosti tveganje poslovanja tako povečala, da bi cena električne energije močno preseгла sedanjo ceno, kar bi vplivalo na vsakdanje življenje posameznikov in tudi na celotno gospodarstvo.

Revija LeXonomica, ki bo objavljala prispevke s področja pravnih in ekonomskih ved, predvsem pa ekonomske analize prava, je zagotovo izredno velika pridobitev slovenskega, pa tudi mednarodnega prostora. Ponosen sem na to, da je ideja o tej reviji zaživela na Pravni fakulteti Univerze v Mariboru in se za to hkrati zahvaljujem sodelavcem, ki so to idejo razvili do stopnje, ko je postalo periodično objavljanje prispevkov v reviji LeXonomica mogoče. Moja osebna želja je, da revija pripomore k razvoju tega področja na Pravni

fakulteti Univerze v Mariboru in širše, kot področje raziskovalnega dela posameznikov in k uporabi teh izsledkov v pedagoškem procesu ter s tem prispeva k prenosu spoznanj na študente. To ocenjujem kot zelo pomembno tudi zaradi tega, ker želimo izoblikovati kreativnega pravnika, ki ne bo zgolj uporabnik prava, ampak bo njegov ustvarjalec, za kar je nujno razumevanje različnih pogledov na ustvarjanje in uporabo pravnih pravil, med drugim tudi ekonomske analize prava.

To je zgolj nekaj izmed razlogov, da iskreno podpiram prvo in vse naslednje številke revije LeXonomica. Pri tem se iskreno zahvaljujem vsem kolegom v uredniškem odboru, ki vlagajo v to zamisel svoj entuziazem, trud, željo po nečem novem in po razvoju prava. Vse to pomembno vpliva na raziskovalno delo in pedagoški proces. S to revijo se izpolnjuje poslanstvo družbene odgovornosti, da slovenski družbi ponudimo naprednejše znanje, razvoj prava in vanjo prenašamo tiste primerjalno-pravne ideje, ki nam lahko koristijo. V tej luči ne gre avtorjem in uredniškemu odboru zgolj moja zahvala, ampak tudi čestitke z željo, da bi revija kmalu postala pomembno prepoznavna, da bi si pridobila čim širši krog bralcev, ki bodo po njej redno segali. Verjamem, da bo revija tako v slovenskem, kot tudi v mednarodnem prostoru dobila ugled, ki si ga zasluži tudi panoga, ki jo revija obravnava. Tako želim reviji in posameznikom, ki stojijo za njo, dati kot popotnico tisto potrebno moč, ki začetne ovire z uspehom premaga. Želim si, da revija čim prej najde ustaljeno mesto na knjižnih policah knjižnic in vsakega posameznika, ki panogo ekonomske analize prava ocenjuje kot nujno potrebno za vsakodnevno delovanje, razumevanje in uporabo prava.

Maribor, junij 2009

Izr. prof. dr. Rajko Knez
Dekan Pravne fakultete Univerze v Mariboru